

EBA/GL/2015/05

07.08.2015

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με τη διαπίστωση του πότε η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων υπό συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε μία ή περισσότερες χρηματοπιστωτικές αγορές δυνάμει του άρθρου 42 παράγραφος 14 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ

Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τη διαπίστωση του πότε η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων υπό συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε μία ή περισσότερες χρηματοπιστωτικές αγορές δυνάμει του άρθρου 42 παράγραφος 14 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της ΕΑΤ σχετικά με τις ενδεδειγμένες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τες δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), συμπεριλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ.12).

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT εάν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 07.10.2015. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θεωρεί ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον δικτυακό τόπο της EAT, στην ηλεκτρονική διεύθυνση compliance@eba.europa.eu με την επισήμανση «EBA/GL/2015/05». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

Τίτλος I - Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προωθούν τη σύγκλιση των πρακτικών εποπτείας και εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 5 της οδηγίας 2014/59/ΕΕ όσον αφορά τη διαπίστωση του πότε η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων υπό συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική αγορά.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρχές εξυγίανσης.

Τίτλος II - Δυσμενείς επιπτώσεις της ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων στη χρηματοπιστωτική αγορά

3. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο η φύση της αγοράς συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων είναι τέτοια ώστε η ρευστοποίηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων υπό συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε μία ή περισσότερες χρηματοπιστωτικές αγορές, οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να αξιολογούν την κατάσταση στην αγορά των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, καθώς και τον αντίκτυπο της διάθεσης των εν λόγω στοιχείων στις αγορές στις οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, καθώς και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Ωστόσο, οι αρχές εξυγίανσης δεν πρέπει να θεωρούν ότι τυχόν επιδείνωση της ποιότητας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων ή τυχόν δυσλειτουργικές αγορές αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η ρευστοποίηση θα μπορούσε να έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε μία ή περισσότερες χρηματοπιστωτικές αγορές.
4. Οι αρχές εξυγίανσης πρέπει να αξιολογούν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα της δράσης εξυγίανσης:
 - a) τυχόν δυσλειτουργία της αγοράς για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, με βάση τους ακόλουθους δείκτες:
 - (i) την εξέλιξη της ρευστότητας στις αγορές για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία ή συγκρίσιμες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων·
 - (ii) εάν τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία ή οι συγκρίσιμες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων έχουν ταξινομηθεί ως απομειωμένα για λογιστικούς σκοπούς και εάν τα ιδρύματα έχουν διενεργήσει προβλέψεις για τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία·
 - (iii) τις ζημίες που έχει υποστεί το ίδρυμα και τυχόν ασταθείς ταμειακές ροές που παράγονται από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία·
 - (iv) τις προσαρμογές της αξίας των περιουσιακών στοιχείων προς τα κάτω ή αντίστοιχες εξελίξεις στις τιμές σχετικών αντισταθμίσεων ή συγκρίσιμων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων·

- (v) την υψηλή μεταβλητότητα στις τιμές σε σχέση με το σύνολο της αγοράς, ιδιαίτερα ασυνήθιστα μεγάλες διαφορές τιμών μεταξύ διαφορετικών αγορών που συνήθως παρουσιάζουν την ίδια εξέλιξη·
 - (vi) τη μείωση των τιμών μετοχών και την επιδείνωση της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και των όρων αναχρηματοδότησης για ιδρύματα που έχουν στην κατοχή τους μεγάλη ποσότητα από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά·
- β) τον αντίκτυπο της διάθεσης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων στις αγορές στις οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, λαμβάνοντας υπόψη:
- (i) το μέγεθος των σχετικών αγορών και το εύρος των δυνητικών αγοραστών·
 - (ii) τον αντίκτυπο που αναμένεται να έχει η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων στις τιμές συγκρίσιμων περιουσιακών στοιχείων·
 - (iii) το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων υπό συνήθεις διαδικασίες αφερεγγυότητας, λαμβάνοντας υπόψη και το ενδεχόμενο εσπευσμένης αναγκαστικής πώλησης·
- γ) την κατάσταση στις χρηματοπιστωτικές αγορές και τις άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις της διάθεσης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη:
- (i) τον κίνδυνο συστημικής κρίσης, όπως προκύπτει από τον αριθμό, το μέγεθος ή τη σπουδαιότητα των ιδρυμάτων που κινδυνεύουν να πληρούν τις προϋποθέσεις για έγκαιρη παρέμβαση ή τις προϋποθέσεις εξυγίανσης ή κινδυνεύουν να υπαχθούν σε διαδικασία αφερεγγυότητας, ή όπως προκύπτει από τη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη προς τα ιδρύματα ή τις έκτακτες ταμειακές διευκολύνσεις που παρέχονται από τις κεντρικές τράπεζες·
 - (ii) εάν η πώληση των περιουσιακών στοιχείων ή η δυσλειτουργία των αγορών ενδέχεται να οδηγήσει σε μετάδοση, ειδικότερα σε σχέση με την ποσότητα των περιουσιακών στοιχείων ή συγκρίσιμων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων που έχουν στην κατοχή τους τα ιδρύματα, ή εάν αυτές οι τοποθετήσεις αποτιμώνται σε αγοραίες τιμές·
 - (iii) τη μείωση ή την αύξηση της τιμολόγησης για βραχυπρόθεσμη ή μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων·
 - (iv) τη διατάραξη της λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς χρηματοδότησης, ειδικότερα όπως προκύπτει από αύξηση των απαιτήσεων όσον αφορά τα περιθώρια ασφάλειας, μείωση της διαβάθμισης πιστοληπτικής αξιολόγησης των ιδρυμάτων και μείωση των εξασφαλίσεων που είναι διαθέσιμες στα ιδρύματα.

5. Τα στοιχεία που απαριθμούνται στην ανωτέρω παράγραφο δεν εξαιρούν περαιτέρω στοιχεία τα οποία οι αρχές εξυγίανσης ενδέχεται να κρίνουν σκόπιμο να αξιολογήσουν κατά περίπτωση και έχοντας λάβει υπόψη τις ιδιαίτερες εκάστοτε περιστάσεις.
6. Όταν η αρχή εξυγίανσης εξετάζει τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ειδικότερα χαρτοφυλακίου παραγώγων ή στοιχείων ενεργητικού και παθητικού για εμπορική εκμετάλλευση, που συνδέονται νομικά ή οικονομικά, η αρχή εξυγίανσης πρέπει να αξιολογεί τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και ως προς το χαρτοφυλάκιο στο σύνολό του και ως προς συγκρίσιμα χαρτοφυλάκια. Επιπρόσθετα, η αρχή εξυγίανσης πρέπει να εξετάζει τον ενδεχόμενο αντίκτυπο ρευστοποίησης του χαρτοφυλακίου στις χρηματοπιστωτικές αγορές, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις στους αντισυμβαλλόμενους των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όπως η διακοπή σχέσεων αντιστάθμισης και η ανάγκη αντικατάστασής τους, ή ο αντίκτυπος σε κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους ή οι ειδικές απαιτήσεις από κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους.

Τίτλος III - Τελικές διατάξεις και εφαρμογή

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από την 1η Αυγούστου 2015.

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές υπόκεινται σε αναθεώρηση έως τις 31 Ιουλίου 2017.